

АНОТАЦІЯ

Суворов Р. С. Цистоізоспороз собак (поширення, діагностика та заходи боротьби). – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 211 Ветеринарна медицина. – Полтавський державний аграрний університет, Полтава, 2026.

У дисертації теоретично узагальнено та експериментально вирішено наукову проблему щодо поширення, видового складу збудників цистоізоспорозу собак в умовах міста Харків (Україна), діагностики та диференційної діагностики, а також ефективності лікувальних заходів за цистоізоспорозу собак. Встановлено, що на території м. Харків у собак виділено один вид цистоізоспор – *Cystoisospora canis* Nemeseri, 1959 (Apicomplexa, Sarcocystidae), середня екстенсивність інвазії становить 14,3 %.

Отримано нові дані щодо перебігу цистоізоспорозу в складі мікстинвазій травного тракту собак. Цистоізоспороз у 70,8 % собак має асоціативний перебіг. Водночас, у 29,2 % собак виявлено цистоізоспорозну моноінвазію. Всього виділено 10 асоціацій *Cystoisospora canis* зі збудниками нематодозів та цестодозів, які склалися з двох (71,9 %), трьох (25,1 %) та чотирьох (3,0 %) паразитів. Найбільш поширеними співчленами *Cystoisospora canis* є збудники нематодозів, а саме: *Toxocara canis* (Werner, 1782) Stiles, 1905 (53,3 % від мікстинвазій) та *Trichuris vulpis* Froelich, 1789 (39,5 %). Рідше – цестоди *Dypilidium caninum* (Linnaeus, 1758) (24,6 %) та нематоли *Uncinaria stenocephala* (Railliet, 1884) (13,8 %).

Визначені особливості породної та вікової сприйнятливості собак до *C. canis*, а також показники сезонної динаміки за цистоізоспорозу.

Породна сприйнятливість собак до *Cystoisospora canis* характеризується найбільшим інвазуванням метисів і безпородних тварин (31,4 % від хворих тварин). Рідше цистоізоспороз діагностують у собак мисливських (26,3 %), службових (20,8 %) та декоративних (21,6 %) порід. Серед собак мисливських порід найбільш інвазованими виявилися лабрадор ретривери (21,8 %), серед собак службових порід – середньоазіатські вівчарки (18,2 %), аляскінські маламути (15,8 %), німецькі вівчарки (15,5 %), добермани (15,4 %), серед собак декоративних порід – пуделі (12,1 %), французькі бульдоги (11,1 %).

Екстенсивність цистоізоспорозної інвазії з віком собак знижується і становить у цуценят до 6-місячного віку 32,0 %, у собак віком 6–12 місяців – 18,9 %, 1–3 років – 4,7 %, 3–6 років – 4,7 %, старших 6-річного віку – 2,7 %. Сезонна динаміка цистоізоспорозу собак характеризується піком інвазії влітку (ЕІ – 17,2 %) та восени (ЕІ – 19,6 %). Зниження показників інвазованості собак цистоізоспорами встановлено взимку (ЕІ – 6,7 %).

Досліджено рівень контамінації дистальних відділів кінцівок собак ооцистами цистоізоспор на території м. Харків залежно від місць їх виходу. Встановлено, що показники екстенсивного та інтенсивного індексу контамінації становили 12,4 % та $2,4 \pm 1,7$ ооцист відповідно. Причому, найбільш забрудненими були змиви з дистальних відділів кінцівок собак, які виходили на території прибудинкових територій (ЕІК – 22,4 %, ІК – $2,7 \pm 1,9$ ооцист).

Менш контамінованими ооцистами цистоізоспор були змиви з дистальних відділів кінцівок собак, які вигулювалися на території міських скверів та парків (ЕІК – 9,3 %, ІІК – $1,8 \pm 0,9$ ооцист) та позаміських озелених територій (ЕІК – 1,0 %, ІІК – $1,0 \pm 0,0$ ооциста). Також виявлено, що забрудненість дистальних відділів кінцівок собак ооцистами цистоізоспор у 31,3 % випадках реєструвалася в асоціації з іншими збудниками кишкових гельмінтозів, а саме: яйцями токсокар, трихурисів та коконами дипілідій у дво- (75,0 %) та трикомпонентних (25,0 %) асоціаціях.

Показники інвазованості собак цистоізоспорами значно впливають на ступінь прояву клінічних змін з боку температури, пульсу, частоти дихання та вираженості перебігу хвороби. За інтенсивності цистоізоспорозної інвазії до 500 ооцист/г у собак зростає частота пульсу (на 7,6 %, $P < 0,05$) порівняно з показниками у клінічно здорових собак. Клінічні ознаки у інвазованих собак характеризуються анемічністю слизових оболонок (15,4 %), тьмяністю шерсті (35,9 %), пригніченням (28,2 %), виснаженням (2,6 %), зневодненням (15,4 %), зниженням апетиту (28,2 %), спрагою (41,0 %), блюванням (15,4 %), здуттям черева (17,9 %), болючістю черевної стінки при пальпації (25,6 %), водянистою діареєю (10,3 %), водянистою діареєю з домішками слизу (10,3 %) з різним ступенем прояву.

За інтенсивності цистоізоспорозної інвазії більше 500 ооцист/г у хворих собак зростає температура тіла (на 2,6 %, $P < 0,001$), частота пульсу (на 16,9 %, $P < 0,001$) та частота дихання (на 49,1 %, $P < 0,001$) порівняно з показниками у клінічно здорових собак. Клінічні ознаки у інвазованих собак характеризуються тьмяністю шерсті (100,0 %), пригніченням (100,0 %), виснаженням (100,0 %), зневодненням (100,0 %), спрагою (100,0 %), болючістю черевної стінки при пальпації (100,0 %), блюванням (92,3 %), здуттям черева (88,5 %), анемічністю слизових оболонок (88,5 %), відмовою від корму (57,7 %), зниженням апетиту (42,3 %), водянистою діареєю (23,1 %), діареєю з домішками слизу (42,3 %), діареєю з домішками крові (19,2 %), діареєю з домішками слизу та крові (15,4 %).

Отримано нові дані щодо впливу *Cystoisospora canis* на морфологічні та біохімічні показники крові інвазованих собак за різних показників інтенсивності інвазії. Так, за інтенсивності цистоізоспорозної інвазії до 500 ооцист/г в крові собак підвищується кількість лейкоцитів – на 27,2 % ($P < 0,05$), еозинофілів – на 44,4 % ($P < 0,05$) та лімфоцитів – на 11,4 % ($P < 0,05$). У сироватці крові інвазованих собак знижується вміст альбумінів – на 20,3 % ($P < 0,05$), глюкози – на 19,6 % ($P < 0,05$), збільшується вміст сечовини – на 23,7 % ($P < 0,05$), креатиніну – на 31,6 % ($P < 0,05$), зростає активність ферментів АЛТ – на 16,1 % ($P < 0,05$), АСТ – на 19,4 % ($P < 0,05$), ГГТ – на 33,9 % ($P < 0,05$) та лужної фосфатази – на 53,3 % ($P < 0,05$). За інтенсивності цистоізоспорозної інвазії більше 500 ооцист/г у крові собак знижується вміст гемоглобіну – на 20,4 % ($P < 0,001$), кількість еритроцитів – на 30,4 % ($P < 0,001$), показник гематокриту – на 28,7 % ($P < 0,001$), збільшується кількість лейкоцитів – на 43,5 % ($P < 0,001$), еозинофілів – на 55,6 % ($P < 0,001$), паличкоядерних нейтрофілів – у 2,8 рази ($P < 0,001$). У сироватці крові інвазованих собак знижується вміст загального білку – на 19,5 % ($P < 0,01$), альбумінів – на 25,4 % ($P < 0,05$), глюкози – на 31,4 % ($P < 0,001$), збільшується вміст сечовини – на 42,1 % ($P < 0,01$), креатиніну – на 39,4 % ($P < 0,01$), загального білірубину – на 30,9 % ($P < 0,05$), зростає активність

ферментів АЛТ – на 20,3 % ($P < 0,01$), АСТ – на 22,3 % ($P < 0,01$), ГГТ – на 40,8 % ($P < 0,01$) та лужної фосфатази – на 57,9 % ($P < 0,001$).

З'ясовано морфометричні показники спорувльованих ооцист *Cystoisospora canis*, виділених від інвазованих собак, та проведено їх порівняння із наявними результатами інших науковців. Зокрема, довжина ооцист становить $38,3 \pm 2,1$ мкм (за коливань від 34,2 до 41,7 мкм), ширина – $29,9 \pm 2,8$ мкм (за коливань від 24,6 до 35,5 мкм), співвідношення довжини до ширини – 1,3 (за коливань від 1,1 до 1,6). Довжина спороцисти становить $20,5 \pm 1,3$ мкм (за коливань від 17,4 до 22,4 мкм), ширина – $16,1 \pm 0,8$ мкм (за коливань від 14,9 до 17,7 мкм), співвідношення довжини до ширини – 1,3 (за коливань від 1,1 до 1,5).

Експериментально випробувано та доведено високу чутливість застосування запропонованого способу копроскопічного дослідження собак на наявність ооцист цистоізоспор. Запропонований спосіб ґрунтується на застосуванні флотанту, який складається із насичених розчинів кальцієвої селітри та натрію хлориду (співвідношення 1,0 : 0,5, питома вага 1,34). Його застосування має високу ефективність відносно показників інтенсивності цистіозоспороозної інвазії. Результативність запропонованого способу перевищує використання способу Фюллеборна (на 41,5 %, $P < 0,001$), Котельникова-Хренова (на 22,4 %, $P < 0,001$) та Мельничука (на 11,7 %, $P < 0,05$). Запропонований у способі флотант проявляє високу коагуляційну властивість відносно неперетравлених решток корму, що полегшує проведення дослідження. Отримані дані щодо ефективності та чутливості запропонованого способу копроскопічного дослідження собак на наявність ооцист цистоізоспор дозволяє його рекомендувати для впровадження у ветеринарну практику.

Наукову новизну виконаної роботи підтверджено деклараційним патентом України на корисну модель: «Спосіб копроскопічного дослідження собак на наявність яєць збудників нематодозів травного тракту та ооцист цистоізоспор» (№ 159636, u 202405785, G01N 33/50 (2006.01), 2025 р.).

Отримано нові дані щодо специфічної та комплексної терапії собак за цистоізоспорозної інвазії за використання протипротозойних засобів – «Profiline Кокцид» (діючі речовини – толтразурил, моксидектин; ТОВ «НВП Сузір'я», Україна), «Турил® 5 %» (діючі речовини – толтразурил; ТОВ «Ветсинтез», Україна), «Кокцифен» (толтразурил, фенбендазол; ТОВ «Продукт», Україна), а також у комплексі з пробіотиком – «ModeS Kombiflor Probiotic» (діючі речовини – *Lactobacillus* spp. $5,5 \times 10^6$ КУО/г *Bifidobacterium bifidum* $1,5 \times 10^6$ КУО/г, *Streptococcus thermophilus*, *Enterococcus faecium* $6,0 \times 10^6$ КУО/г; Maribor, Словенія).

Найефективнішими під час специфічної терапії собак за цистоізоспорозу є препарати «Кокцифен» та «Турил® 5 %», де відповідно на 7-му та 14-ту добу екстенс- та інтенсефективність сягає 100,0 %. Ефективність препарату «Profiline Кокцид» виявилася нижчою: на 1-шу добу – 0 та 22,1 %, на 2-гу добу – 25,0 та 44,4 %, на 3-тю добу – 37,5 та 58,4 %, на 4-ту добу – 50,0 та 74,7 %, на 5-ту добу – 62,5 та 84,2 %, на 7-му добу – 75,0 та 95,3 %, на 14-ту добу – 62,5 та 93,7 %, на 21-шу добу – 62,5 та 87,4 %, на 28-му добу – 62,5 та 80,2 %, на 35-ту добу – 62,5 та 67,1 %. Симптоми діареї та порушення апетиту під час застосування інвазованим собакам препаратів «Кокцифен» та «Турил® 5 %» зникають відповідно на 4-ту та 5-ту добу лікування відповідно. У процесі лікування собак

препаратом «Profiline Кокцид» повного одужання та припинення клінічних ознак діареї й порушення апетиту не спостерігають.

Застосування пробіотику «ModeS Kombiflor Probiotic» підвищує терапевтичну ефективність специфічних препаратів «Кокцифен» і «Турил[®] 5 %». Зокрема, 100 %-ву екстенс- та інтенсефективність виявляли після застосування інвазованим собакам «Кокцифену» та «ModeS Kombiflor Probiotic» – на 4-ту добу лікування, а також «Турилу[®] 5 %» та «ModeS Kombiflor Probiotic» – на 5-ту добу. Симптоми діареї у собак зникають після застосування препаратів «Кокцифену» та «ModeS Kombiflor Probiotic» зникають на 3-тю добу лікування, а «Турилу[®] 5 %» та «ModeS Kombiflor Probiotic» – на 4-ту добу. Водночас, симптоми порушення апетиту в собак зникають на 4-ту добу після застосування «Кокцифену» та «ModeS Kombiflor Probiotic», а також «Турилу[®] 5 %» та «ModeS Kombiflor Probiotic».

Отримані дані дозволяють рекомендувати за цистоізоспорозу собак комплексну терапію, яка поєднує специфічні препарати «Кокцифен» або «Турил[®] 5 %» і симбіотик «ModeS Kombiflor Probiotic» з метою отримання високого лікувального ефекту та скорочення терміну одужання інвазованих тварин.

Ключові слова: паразитологія, собаки, цистоізоспороз, *Cystoisospora canis*, поширення, гематологічні показники, лабораторна діагностика, лікування, ефективність.

ANNOTATION

Suvorov R. *Cystoisospora* infection in dogs (distribution, diagnostics and prevention). – Manuscript.

Dissertation for the degree of Doctor of Philosophy in specialty 211 «Veterinary Medicine». – Poltava State Agrarian University, Poltava, 2026.

The thesis theoretically summarizes and experimentally solves the scientific problem of the distribution, species composition of canine coccidiosis pathogens of the genus *Cystoisospora* in Kharkiv (Ukraine), diagnostics and differential diagnostics, as well as the effectiveness of treatment measures for canine cystoisosporiasis. In Kharkiv, only *Cystoisospora canis* Nemeseri, 1959 (Apicomplexa, Sarcocystidae) was isolated from dogs, and its average extensiveness rate was 14.3%.

New data on the course of cystoisosporiasis as part of mixed infestations of the intestinal tract of dogs were obtained. In 70.8% of dogs, cystoisosporiasis was associated with other diseases. Cystoisosporiasis as a monoinvasion was detected in 29.2% of dogs. A total of 10 associations of *Cystoisospora canis* with nematodes and cestodes were detected, composed of two (71.9%), three (25.1%) or four (3.0%) parasites. The most common co-members of *Cystoisospora canis* were *Toxocara canis* (Werner, 1782) Stiles, 1905 (53.3% of mixed infestations) and *Trichuris vulpis* Froelich, 1789 (39.5%). Less common were the cestodes *Dypilidium caninum* (Linnaeus, 1758) (24.6%) and the nematode *Uncinaria stenocephala* (Railliet, 1884) (13.8%).

The features of breed and age susceptibility of dogs to *C. canis*, as well as indicators of seasonal dynamics in cystoisosporiasis, have been determined.

Breed susceptibility of dogs to *Cystoisospora canis* is characterized by the highest invasiveness of mixed breed and non-pedigree animals (31.4% of diseased animals). Cystoisosporiasis is more seldom diagnosed in hunting (26.3%), utility (20.8%), and ornamental (21.6%) dog breeds. Among hunting dog breeds, Labrador retriever turned out to be the most infested (21.8%), among utility breeds – those were the Middle Asian sheepdogs (18.2%), Alaskan malamutes (15.8%), German sheepdogs (15.5%), Dobermanns (15.4%), and among ornamental dog breeds – poodles (12.1%) and French bulldogs (11.1%).

The extensiveness of cystoisosporiasis decreased with the age of dogs and was 32.0% in puppies up to 6 months of age, 18.9% in dogs aged 6–12 months, 4.7% in dogs aged 1–3 years, 4.7% in dogs aged 3–6 years, and 2.7% in dogs older than 6 years. The seasonal dynamics of cystoisosporiasis in dogs was characterized by a peak of infection in summer (P – 17.2%) and autumn (P – 19.6%) and a decrease in infection rates in winter (P – 6.7%).

The level of contamination of dog paws with *Cystoisospora* oocysts was studied, depending on the areas of Kharkiv used for dog walking. The indicators of the extensiveness and intensity of contamination were 12.4% and 2.4 ± 1.7 oocysts/sample, respectively. Moreover, the washes from the paws of dogs that were walked on the premises (near multistory buildings) were the most contaminated (EIC – 22.4%, IIC – 2.7 ± 1.9 oocysts/sample). Less contaminated with *Cystoisospora* oocysts were washes from the paws of dogs that were walked in urban squares and parks (EIC – 9.3%, IIC – 1.8 ± 0.9 oocysts/sample) and non-urban green areas (EIC – 1.0%, IIC –

1.0±0.0 oocyst/sample). Contamination of dog paws with *Cystoisospora* oocysts in 31.3% of cases was registered in association with other pathogens of intestinal helminthiasis, namely: eggs of *Toxocara*, *Trichuris* and cocoons of *Dipylidium* in two- (75.0%) and three-component (25.0%) associations.

The rates of infection of dogs with *Cystoisospora* significantly influenced the degree of manifestation of clinical changes in terms of temperature, pulse, respiratory rate and severity of signs. Thus, with the intensity of *Cystoisospora* coccidiosis up to 500 oocysts/g in dogs, the pulse rate increased (by 7.6%, $P<0.05$) compared to the indicator in clinically healthy dogs. Clinical signs in infested dogs were characterized by anemic mucous membranes (15.4%), dull coat (35.9%), depression (28.2%), exhaustion (2.6%), dehydration (15.4%), decreased appetite (28.2%), thirst (41.0%), vomiting (15.4%), abdominal distension (17.9%), abdominal wall tenderness upon palpation (25.6%), watery diarrhea (10.3%), and watery diarrhea with mucus (10.3%) with varying degrees of manifestation.

At the intensity of *Cystoisospora* coccidiosis higher than 500 oocysts/g, body temperature increased in sick dogs (by 2.6%, $P<0.001$), as well as pulse rate (by 16.9%, $P<0.001$), and respiratory rate (by 49.1%, $P<0.001$) compared to the indicators in clinically healthy dogs. Clinical signs in infested dogs were characterized by dull coat (100.0%), depression (100.0%), exhaustion (100.0%), dehydration (100.0%), thirst (100.0%), abdominal wall tenderness on palpation (100.0%), vomiting (92.3%), abdominal distension (88.5%), anemic mucous membranes (88.5%), refusal to eat (57.7%), decreased appetite (42.3%), watery diarrhea (23.1%), diarrhea with mucus (42.3%), diarrhea with blood (19.2%), diarrhea with mucus and blood (15.4%).

New data were obtained on the influence of *Cystoisospora canis* on the morphological and biochemical parameters of the blood of infected dogs at different intensity rates of infection. Thus, at an intensity of *Cystoisospora* infection of up to 500 oocysts/g in the blood of dogs, the number of leukocytes increased by 27.2% ($P<0.05$), eosinophils by 44.4% ($P<0.05$), and lymphocytes by 11.4% ($P<0.05$). In the blood serum of infected dogs, the content of albumin decreased by 20.3% ($P<0.05$), glucose by 19.6% ($P<0.05$), urea increased by 23.7% ($P<0.05$), creatinine by 31.6% ($P<0.05$), the activity of ALT enzymes increased by 16.1% ($P<0.05$), AST by 19.4% ($P<0.05$), GGT by 33.9% ($P<0.05$), and alkaline phosphatase by 53.3% ($P<0.05$). At an intensity of *Cystoisospora* infection of more than 500 oocysts/g in the blood of dogs, the hemoglobin content decreased by 20.4% ($P<0.001$), the number of erythrocytes decreased by 30.4% ($P<0.001$), the hematocrit index decreased by 28.7% ($P<0.001$), the number of leukocytes increased by 43.5% ($P<0.001$), eosinophils increased by 55.6% ($P<0.001$), and rod-shaped neutrophils increased by 2.8 times ($P<0.001$). In the blood serum of infected dogs, the content of total protein decreased by 19.5% ($P<0.01$), albumin by 25.4% ($P<0.05$), glucose by 31.4% ($P<0.001$), urea increased by 42.1% ($P<0.01$), creatinine by 39.4% ($P<0.01$), total bilirubin by 30.9% ($P<0.05$), and the activity of ALT increased by 20.3% ($P<0.01$), AST by 22.3% ($P<0.01$), GGT by 40.8% ($P<0.01$), and alkaline phosphatase by 57.9% ($P<0.001$).

Morphometric parameters of sporulated oocysts of *Cystoisospora canis* isolated from infected dogs were determined. In particular, the length of oocysts was 38.3±2.1 µm (ranging from 34.2 to 41.7 µm), width – 29.9±2.8 µm (from 24.6 to 35.5 µm), length to width ratio – 1.3 : 1.0 (from 1.1 : 1.0 to 1.6 : 1.0). The length of the sporocyst was 20.5±1.3 µm (ranging from 17.4 to 22.4 µm), the width was

16.1±0.8 µm (from 14.9 to 17.7 µm), the ratio of length to width was 1.3 : 1.0 (ranging from 1.1 : 1.0 to 1.5 : 1.0).

Experimentally, a high sensitivity to using the proposed method of coproscopical examination of dogs on the presence of cystoisosporas' oocysts was tested and proven. The proposed method is based on the use of the flotant, consisting of the saturated solution of lime saltpeter and sodium chloride (in a ratio of 1.0: 0.5, the specific weight – 1.34). Its use is highly effective regarding the intensity indicators of cystoisosporous invasion. The efficacy of the proposed method prevails over Fulleborn's method (by 41.5%, $P < 0.001$), Kotelnikov-Khrenov's method (by 22.4 %, $P < 0.001$), and Melnychuk's method (by 11.7 %, $P < 0.05$). In the proposed method, the flotant shows a high coagulation property to indigested feed residues, which makes the studies easier. The obtained data regarding the effectiveness and sensitivity of the proposed method of dogs' coproscopical examination on the presence of cystoisosporas' oocysts allows to recommend it to the introduction into veterinary practice.

The scientific novelty of the work is confirmed by the declarative patent of Ukraine for a utility model: "method for coproscopic examination of dogs for the presence of eggs of nematode pathogens of the intestinal tract and oocysts of *Cystoisospora*" (No. 159636, u 202405785, G01N 33/50 (2006.01), 2025).

New data were obtained on the specific and complex therapy of dogs with *Cystoisospora* coccidiosis using antiprotozoal agents: "Profiline Coccid" (AS toltrazuril, moxidectin; LLC SVP "Suzir'ya", Ukraine), "Turyl® 5%" (AS toltrazuril; LLC "Vetsintez", Ukraine), "Coccifen" (AS toltrazuril, fenbendazole; LLC "Product", Ukraine), as well as in a complex with a probiotic "Modes Kombiflor Probiotic" (AS *Lactobacillus* spp. 5.5×10^6 CFU/g *Bifidobacterium bifidum* 1.5×10^6 CFU/g, *Streptococcus thermophilus*, *Enterococcus faecium* 6.0×10^6 CFU/g; Maribor, Slovenia).

It was found that the most effective drugs in the specific therapy of dogs with *Cystoisospora* are "Coccifen" and "Turyl® 5%": on the 7th and 14th day, respectively, the extent and intensity effectiveness reached 100.0%. The effectiveness indicators of the drug "Profiline Coccid" were lower: 1st day – 0 and 22.1%, 2nd day – 25.0 and 44.4%, 3rd day – 37.5 and 58.4%, 4th day – 50.0 and 74.7%, 5th day – 62.5 and 84.2%, 7th day – 75.0 and 95.3%, 14th day – 62.5 and 93.7%, 21st day – 62.5 and 87.4%, 28th day - 62.5 and 80.2%, 35th day – 62.5 and 67.1%, respectively. Moreover, the symptoms of diarrhea and appetite disturbance when infested dogs were treated with the drugs "Coccifen" and "Turyl® 5%" disappeared on the 4th and 5th day of treatment, respectively. When treating dogs with the drug "Profiline Coccid", complete recovery and cessation of clinical signs of diarrhea and appetite disturbance in infested dogs were not observed.

The use of the probiotic "Modes Kombiflor Probiotic" increased the therapeutic efficacy of the specific drugs "Coccifen" and "Turyl® 5%". In particular, 100% extent and intensity effectiveness were demonstrated when infested dogs were treated with "Coccifen" and "Modes Kombiflor Probiotic" on the 4th day of treatment, and when infested dogs were treated with "Turyl® 5%" and "Modes Kombiflor Probiotic" on the 5th day of treatment. Also, after using the drugs "Coccifen" and "Modes Kombiflor Probiotic", the symptoms of diarrhea in dogs disappeared on the 3rd day of treatment, and when using "Turyl® 5%" and "Modes Kombiflor Probiotic", on the 4th day of treatment. At the same time, the symptoms of appetite disorders when using the drugs

"Coccifen" and "Modes Kombiflor Probiotic", as well as "Turyl® 5%" and "Modes Kombiflor Probiotic" in dogs disappeared on the 4th day of treatment.

The obtained data allow us to recommend complex therapy for *Cystoisospora* coccidiosis in dogs, which combines specific drugs "Coccifen" or "Turyl® 5%" and the symbiotic "Modes Kombiflor Probiotic" in order to obtain a high therapeutic effect and reduce the recovery time of infected dogs.

Key words: parasitology, dogs, coccidiosis, *Cystoisospora canis*, distribution, hematological parameters, laboratory diagnostics, treatment, effectiveness.